

Publicat a la revista científica *European Journal of Cancer* (EJC):

Un estudi de l'Hospital del Mar demostra millores importants en la supervivència al càncer de pròstata

. La supervivència a un càncer de pròstata al cap de 5 anys d'haver sigut diagnosticat, era del 52,8% en els anys 1992-1998 i ha augmentat fins al 75,4% en el període 1999-2005.

*. L'estudi ha estat possible gràcies al **Registre de tumors de l'Hospital del Mar**, registre pioner i de referència a l'Estat Espanyol, que ha esdevingut una eina essencial per a la recerca en càncer.*

*. L'estudi mostra com la implantació de les **proves de l'antigen prostàtic específic (PSA) i l'aplicació de la teràpia combinada de Radioteràpia i Hormonoteràpia**, han tingut una clara repercussió en la millora de la supervivència.*

Experts del Servei de Epidemiologia Clínica i del Servei d'Oncologia de l'Hospital del Mar de Barcelona han publicat un estudi a la revista *European Journal of Cancer*, que mostra l'evolució del càncer de pròstata en pel que fa al diagnòstic, tractaments i supervivència, en el període 1992-2005. Aquest estudi ha estat possible gràcies al Registre de tumors de l'Hospital, una eina fonamental per efectuar investigacions en l'àmbit del càncer, si bé molt pocs hospitals del nostre país en disposen.

Per valorar l'evolució del càncer de pròstata es van analitzar 910 casos del Registre de tumors, recopilats al llarg de 14 anys, concretament, entre 1992 i 2005. Els resultats posen en evidència l'impacte que va suposar, en aquest període, la implantació de les proves de l'antigen prostàtic específic (PSA) i l'aplicació de la teràpia combinada de Radioteràpia i Hormonoteràpia (RT i HT).

Les proves de PSA es van començar a fer a principis dels anys 90 i a poc a poc, la seva utilització va esdevenir més habitual. A partir del 1997 aquestes proves es demanen cada vegada més aviat (en etapes més inicials de la malaltia) i de forma més sistemàtica. **"Conseqüentment, avui en dia es troben tumors en fases menys avançades"**, explica el Dr. Joaquim Bellmunt, cap de secció de tumors genitourinaris del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital del Mar i responsable principal del estudi. **"Entre els anys 1992 i 1996, la tercera part dels càncers ja presentaven metastasis quan eren diagnosticats, mentre que ara no arriba al 10% (9,6% dels casos entre 2003-2005)"**, indica. També ha canviat l'edat mitjana en què es diagnostica un càncer de pròstata: ha passat de 72,9 anys en el període 1992-1996, a 68,7 anys entre el 2003 i el 2005.

El PSA és una proteïna produïda per la pròstata, que avui en dia es coneix com un marcador de càncer de pròstata; el segon càncer més comú en homes a escala mundial (actualment el càncer més freqüent en homes a Catalunya). Els nivells en sang de PSA en homes sans són molt baixos i quan s'eleva, se sospita la presència d'un tumor. Un nivell de PSA elevat en sí mateix no és determinant per diagnosticar un càncer de pròstata, atès que es pot donar en altres patologies prostàtiques, però indica la necessitat de procedir a confirmar o descartar el càncer.

L'estudi confirma així mateix, un augment de la supervivència al càncer de pròstata, un cop diagnosticat. La supervivència, al cap d'un any, ha passat del 85,9% en el període 1992-1998, al 94,2% durant 1999-2005; mentre que la supervivència, al cap de 5 anys, ha pujat del 52,8% al 75,4% en aquests mateixos intervals de temps.

L'increment de la supervivència coincideix amb un major ús de les proves de PSA, així com amb la implantació, a partir del 1999, de la teràpia combinada: Radioteràpia i Hormonoteràpia (teràpia amb hormones). ***“Abans aquestes teràpies no es donaven, o es donaven per separat; moltes vegades s’optava únicament per la cirurgia”,*** explica el Dr. Bellmunt. ***“Les dades suggereixen que aquests factors (proves PSA i teràpia RT+HT) han contribuït enormement a millorar la supervivència en casos de càncer de pròstata”,*** continua el doctor. ***“I aquesta millora es pot quantificar gràcies al Registre de tumors del Hospital”,*** afegeix.

El Registre de tumors de l'Hospital del Mar funciona des de l'any 1978, tot i que va ser a partir de 1992 que es va consolidar com una font clau d'informació per als investigadors i instrument per a millorar la qualitat assistencial dels malalts de càncer. Porta registrats uns 35.000 casos de càncer, no només de pròstata, sinó de tot tipus, i cada any s'hi incorporen uns 1.500 casos nous. Tots ells es revisen, complint els requisits de qualitat establerts per la *International Agency for Research on Cancer (IARC)*. ***“És un registre de referència, pioner a Espanya. N'hi ha d'altres però no són tan antics ni exhaustius”,*** ***Altres hospitals que comencen ara busquen assessorament i ens venen a veure”,*** explica el Dr. Francesc Macià, un dels responsables del estudi. ***“El que tenim aquí és una eina de recerca de molt valor i molta qualitat. A l'Hospital hi ha diferents línies d'investigació obertes, que es nodreixen d'aquest registre”,*** afegeix... ***“Des del Registre recollim tota una sèrie d'informacions que estem utilitzant moltíssim per a la recerca, la gestió i millora de la qualitat assistencial”,*** comenta el Dr. Macià, del Servei d'Epidemiologia Clínica de l'Hospital del Mar. Així mateix, el Registre és molt útil per fer estudis de supervivència específica que serveixen per valorar l'eficàcia de diferents tractaments i a partir d'aquí, canalitzar la recerca en la direcció més adient. ***“El seguiment de l'estat vital s'efectua de forma automatitzada i a més, cada any fem un creuament amb el Registre de Mortalitat de Catalunya”,*** explica el Dr. Macià.